

Врз основа на член 11 став 1 точка 4 од Законот за медијација ("Службен весник на Република Македонија" бр. 60/06), министерот за правда донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКА НА МЕДИЈАТОРИ И ОБРАЗЕЦОТ ЗА ЗАВРШЕНА
ОБУКА ЗА МЕДИЈАТОР

Член 1

Со овој правилник се пропишува Програмата за обука на медијатори и Образецот за завршена обука за медијатор.

Член 2

Програмата за обука на медијатори се состои од Програма за почетна обука на медијатори и Програма за напредна обука на медијатори, која е дадена во Прилог бр. 1 и е составен дел на овој правилник.

Член 3

За завршената обука за медијатори се издава сертификат според Образец кој е даден во Прилог бр. 2 и е составен дел на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 07-2166/2
16 јуни 2006 година
Скопје

Министер за правда,
Мери Младеновска-Горѓиевска,с.р.

Прилог бр. 1

ПРОГРАМА
ЗА ОБУКА НА МЕДИЈАТОРИ

А. ПРОГРАМА ЗА ПОЧЕТНА
ОБУКА НА МЕДИЈАТОРИ

Почетната обука за медијатори трае пет дена, со вкупно 40 часа.

Првиот ден од обуката опфаќа:

1. Алтернативно решавање на спорови – концепт и видови.
2. Концептот на медијацијата и нејзиниот историски развој:
  - 2.1. Општ вовед (услови за обуката)
  - 2.2. Концептот: медијација
    - законски решенија и алтернативно решавање спорови;
    - различни перспективи: (над страните/меѓу страните);
    - интерес, права или моќ.
3. Компаративни законски решенија и решенија од Законот за медијација:
  - 3.1. Принципи на медијација и општ преглед на процесот на медијација: медијациски циклус.

4. Основни принципи на медијацијата и карактеристиките на постапката.
- 4.1. Демонстрација (прием на предметот: спогодба за водење на постапка на медијација, главни елементи):
  - доброволност;
  - доверливост;
  - неутралност (независност и без заземање страни/вклученост во интерес на двете страни).
5. Етички прашања во медијацијата - судир на интереси, принцип на доверливост.
- 5.1. Личноста на медијаторот;
- 5.2. Слични конфликти;
- 5.3. Основни способности и квалитети на медијаторот;
- 5.4. Етика.
6. Постапката на медијација се одвива во следните фази:

ПРВА ФАЗА:

1. ПРИЕМ НА ПРЕДМЕТОТ

- 1.1. Воведен збор на медијаторот (воведување на страните во постапката и објаснување на процесот на медијација);
- 1.2. Правилата на постапката и правилата за однесување;
- 1.3. Учесници во постапката за медијација;
- 1.4. Подготвеност за медијација.

Методот на изведба на обуката: кратки предавања, воведни и групни дискусии и вежби.

Вториот и третиот ден од обуката ја опфаќа постапката за медијација, вклучувајќи комуникациски вештини, активно слушање и целта на комуникацијата.

ВТОРА ФАЗА:

2. ИСТРАЖУВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА

- 2.1. Вештини:
  - спротивставените верзии на страните;
  - прибирање информации;
  - утврдување на проблемите, мотивите и интересите на страните;
  - повторно воспоставување на ефикасна комуникација;
  - справување со емоции;
  - основно прашање: "што навистина е влогот"?;
  - "спасителниот триаголник" (трансакциона анализа);
  - поставување прашања, парафразирање и други медијациски вештини;
  - подготвување на страните за преговори.

Предавачот ја задолжува групата со практични вежби, на тој начин што членовите на групата ги играат улогите на медијатор и страна во постапката.

Четвртиот ден од обуката опфаќа преговори:

ТРЕТА ФАЗА:

3. ПРЕГОВАРАЊЕ

- 3.1. Вештина за олеснување на преговорите на страните;
- 3.2. Вештина за создавање опции за постигнување спогодба без наметнување конкретно решение;
- 3.3. Вештина за справување со безизлезни ситуации;
- 3.4. Вештина за справување со постапки за правичен исход;

3.5. Вештина за создавање предлози за спогодба, без наметнување на готова спогодба.

Вештините од членот 5 се стекнуваат преку теоретското предавање за секоја од вештините.

Предавачот ја задолжува групата со практични задачи, на тој начин што членовите на групата ги играат улогите на медијатор и страна во постапката.

Петтиот ден од обуката опфаќа завршување на постапката за медијација:

ЧЕТВРТА ФАЗА:

4. ЗАВРШУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА МЕДИЈАЦИЈА

4.1. Стекнување на вештина за составување на спогодба и изјава за завршување на постапката за медијација и информирање за правното дејство на постигната спогодба.

Б. ПРОГРАМА ЗА НАПРЕДНА ОБУКА НА МЕДИЈАТОРИ

Напредната обука опфаќа освежување (потсетување) на вештината за медијација, нагласување на клучните квалитети на медијатор и справување со тешкотии и препреки во текот на процесот на медијација.

Обуката трае два дена, со вкупно 16 часа обука.

Првиот ден од обуката опфаќа:

1. УТРИНСКА СЕСИЈА

1.1. Вовед и запознавање со медијација;

1.2. Проверка на четири фази на процесот на медијација;

1.3. Разработка на клучни вештини на медијаторот (поставување прашања, преобликување, преформулирање), вежби, играње на улоги од страна на обучувачите, реакции на кандидатите со поставување прашања и преобликување на одговорите, а тренерите ќе воведат шема на поставување прашања.

2. ПОПЛАДНЕВНА СЕСИЈА

2.1. Фокусирање на пречките во текот на процесот;

I ДЕЛ: Генерални пречки, листа и вежби (поделба на помали групи во зависност од специјализацијата на медијаторите од одреени спорни односи), проблеми во фазата на започнување на медијацијата.

II ДЕЛ: Специфичноста во секоја од подгрупите, општи забелешки.

2.2. Вежби за пречките и тешкотиите, играња на улоги за фазата на започнување на медијацијата.

2.3. Одделни средби на медијаторот со страните, предности и недостатоци, можни процедури. Воведување на групна расправа.

2.4. Вежби за воочените пречки и комуникација.

Вториот ден обуката опфаќа:

4. УТРИНСКА СЕСИЈА

(Генерален состанок)

4.1. Преглед на недостатоците во текот на фазата на преговори на процесот на медијација.

- генерални прашања, следени со вежби.

4.2. Фокусирање на пречките во текот на фазата на преговори во процесот на медијација.

- специфични пречки во секоја од трите подваријабилни прегледи и генерални забелешки.

5. ПОПЛАДНЕВНА СЕСИЈА

(Почеток на работа во подгрупи)

5.1. Вежби за утврдени пречки од фаза на преговори.

5.2. Генерален состанок - собирање на резултати, остварување и точки на интерес од обуката за сите учесници, поделени во генерална дискусија и одделни работилници, устен дел.

5.3. Пишани евалуации за обуката.

5.4. Заклучоци и затворање на обуката.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 11 став 1 точка 4, а во врска со член 36 став 2 од Законот за медијација ("Службен весник на РМ" бр. 60/2006), се издава

СЕРТИФИКАТ

за завршена

обука за медијатор

(име и презиме)

МИНИСТЕР ЗА ПРАВДА,

(место и датум на одржување на обуката)

(М.П.)